

Κινητοποίηση των υλικών ν και ανθρώ πινων πόρων

Η προσέγγιση της δημιουργίας προϋποθέσεων αποτελεσματικής κοινωνικής επιχειρηματικότητας στην περιοχή παρέμβασης μέσω της ανάπτυξης της Κοινωνικής Οικονομίας είναι μια νέα οπτική και απαιτεί μια καινοτόμο μεθοδολογία στην **κινητοποίηση των υλικών ν και ανθρώ πινων πόρων** που συνθέτουν το διαθέσιμο κεφάλαιο της περιοχής.

Η πρωτοβουλία πηγάζει μέσα από την αναγκαιότητα **να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά η δημογραφική ερήμωση**

της περιοχής παρέμβασης που, όπως δείχνουν όλα τα ποιοτικά και ποσοτικά στοιχεία των διαθέσιμων μελετών της περιφέρειας, συμβαδίζει με την οικονομική συρρίκνωση. Κι αυτό συμβαίνει μολονότι, τα τελευταία χρόνια, έχουν αυξηθεί σημαντικά οι διαθέσιμοι πόροι από κοινοτικά και εθνικά προγράμματα ανάπτυξης, καθώς και οι δυνατότητες για επενδύσεις.

Είναι φανερό ότι ούτε οι μηχανισμοί του κράτους ούτε οι μηχανισμοί της αγοράς μπορούν να αποτρέψουν την φθίνουσα πορεία μιας περιοχής, χωρίς την **ενεργοποίηση της τοπικής κοινωνίας**

Εξάλλου, μια ακόμη μονομερής τεχνοκρατική μελέτη ελάχιστα μπορεί να προσθέσει, εάν δεν προβλέπει τον τρόπο και τους μηχανισμούς κινητοποίησης των ανθρώπινων πόρων.

Σχετικά με τα παραπάνω, εκείνο που μάλλον χρειάζεται είναι ένα ρυθμιστικό σχέδιο το οποίο θα κινητοποιήσει ανθρώπινους πόρους σε διάφορους τομείς κοινωνικής επιχειρηματικότητας, **με κίνητρο το περιβάλλον και την ποιότητα ζωής**, και θα συγκροτήσει το απαραίτητο κοινωνικό κεφάλαιο που θα λειτουργήσει συνδεδειγμένα μεταξύ δημοσίου και ιδιωτών.

Πρόκειται για ένα μοντέλο, το οποίο θα αναδεικνύει τον αυθεντικό αγροτικό χαρακτήρα του συνόλου της περιοχής παρέμβασης, τα προϊόντα ποιότητας και τις ασχολίες των κατοίκων, παράλληλα με την ανάγκη να αντιμετωπιστεί το δημογραφικό πρόβλημα και η φθίνουσα απασχόληση με τον εναλλακτικό τουρισμό.

Το Ινστιτούτο Μελετών Κοινωνικής Οικονομίας «ΙΝΜΕΚΟ» έστειλε επιστολή προς όλους τους Δήμους για ένα ολοκληρωμένο σχέδιο Ανάπτυξης της Κοινωνικής οικονομίας σε τοπικό επίπεδο. Έχοντας ως δεδομένη την ανταπόκριση για σχετική εισήγηση σε παραπάνω από δέκα Δήμους και ειδικότερα για επιμορφωτικό το πρόγραμμα «Μέντορες» Κοινωνικής Οικονομίας ετέθη το ζήτημα από τους Δήμους ότι, σε τοπικό επίπεδο υπάρχει απροθυμία για κοινωνικούς συνεταιρισμούς και εργασιακούς συνεταιρισμούς.

Οι Άνεργοι προτιμούν την κάρτα ανεργίας με τα επιδόματα και τα «οκτάμηνα» στους Δήμους, παρά να εμπλακούν σε διαδικασίες που χρειάζεται να εργαστούν πραγματικά και να πάρουν ευθύνες. Δυστυχώς μας είπαν τα προγράμματα του υπουργείου εργασίας χρηματοδοτούν την ανεργία και τις αργομισθίες ακόμη και από το ΕΣΠΑ και όχι την παραγωγική εργασία.

Φυσικά και εμείς γνωρίζουμε αυτή τη τάση και στο παρελθόν έχουμε ασκήσει κριτική στις αργομισθίες με το ένδυμα της κοινωφελούς εργασίας, αλλά είναι καιρός να δούμε πιο σφαιρικά την εργασία και τις κοινωνικές επιχειρήσεις στις οποίες απαραίτητος όρος είναι να εμπλέκονται και οι κοινωνικές συλλογικότητες.

Πράγματι, μέσος πολίτης θα ήθελε πάντα να είναι μισθωτός. Κατά προτίμηση στο μόνιμος δημόσιο. Κατά δεύτερο σε μια μεγάλη ιδιωτική εταιρία που του παρέχει εξίσου ασφάλεια.

Θέλει τη σιγουριά και τη ξεγνοιασιά που παρέχει η μισθωτή εργασία έναντι στο άγχος που έχει η αυτοαπασχόληση. Έτσι ακόμη κι αν ένας επαγγελματίας βγάζει περισσότερα από ένα μισθωτό, τα παιδιά του με περισσότερες σπουδές μάλιστα προτιμούν τη μισθωτή εργασία.

Πολλοί λατρεύουν το κράτος σαν να είναι ο θεός επί της γης. Άλλοι πάλι υβρίζουν το κράτος γιατί τα περιμένουν όλα από το κράτος καθώς, αυτό τους βολεύει έναντι της ατομικής και συλλογικής ευθύνης.

Μόνο άτομα με υψηλή αυτοπεποίθηση επιλέγουν να είναι ελεύθεροι επαγγελματίες ή άτομα που θέλουν να αξιοποιήσουν πόρους από τη προσωπική τους περιουσία.

Ελεύθεροι επαγγελματίες τείνουν να είναι περισσότεροι από τα επιστημονικά επαγγέλματα, γιατροί, δικηγόροι, μηχανικοί, λογιστές, από τους χειρώνακτες και βιοτέχνες.

Οι μικρές εμπορικές επιχειρήσεις κι αυτές λιγοστεύουν. Οι κτηνοτρόφοι και οι καλλιεργητές σε μεγάλο βαθμό εγκαταλείπουν κι αυτοί τις πατροπαράδοτες εργασίες για ένα μισθό με συνέπεια να μεγαλώνει το χάσμα μεταξύ παραγωγής και υπηρεσιών. Ταυτόχρονα περιορίζονται χρήσιμα επαγγέλματα στη τοπική παραγωγή. Οι νέες τεχνολογίες ρομποτική πληροφορική και διαδίκτυο με την αυτοματοποίηση εξαφανίζουν μέσα σε δυο δεκαετίες μεγάλα κομμάτια της μισθωτής εργασίας.

Έτσι φθάσαμε σε μια οικονομία απόλυτα εξαρτημένη στην εργασία από τη βιομηχανία και τις υπηρεσίες και εδώ αρχίζει μια νέα ιστορική φάση με εσωτερικές αντινομίες στο σύστημα.

Το «όραμα» του μέσου ανθρώπου της απεριόριστης μισθωτής εργασίας που αγάπησαν εργοδότες και εργαζόμενοι δεν είναι πλέον για όλους. Πολλοί για να βιοποριστούν θα αναγκαστούν να γίνουν αυτοαπασχολούμενοι όπως οι παππούδες τους. Όχι κατά ανάγκη κτηνοτρόφοι και καλλιεργητές αλλά παρέχοντας προϊόντα και υπηρεσίες ευζωίας σε ένα πληθυσμό που γηράσκει.

Οι νέες συνθήκες λοιπόν στο χώρο της εργασίας κάνουν επιτακτική την ανάγκη για εναλλακτικές σχέσεις εργασίας και για την αντιμετώπιση της φτώχειας.

Οι άνεργοι από μόνοι τους δεν μπορούν εύκολα να δημιουργήσουν βιώσιμες κοινωνικές επιχειρήσεις μπορούν όμως να συμμετάσχουν σε κοινωνικές επιχειρήσεις και συνεταιρισμούς που στηρίζουν οι τοπικές συλλογικότητες και η Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Το δόγμα της μισθωτής εργασίας προέκυψε από τη μετά τη βιομηχανική επανάσταση, την συγκεντροποίηση της παραγωγής, την αυτοματοποίηση, την καθετοποίηση τα μεγάλα δίκτυα μεταφοράς και διανομής του εμπορίου που χρειαζόταν στρατιές εργαζομένων.

Αυτές τις συνθήκες τις διαμόρφωσαν οι τεχνολογίες οι οποίες στηρίχθηκαν στην ενέργεια

από τα ορυκτά καύσιμα. Χωρίς αυτή την αλληλεπίδραση τεχνολογιών και πηγών ενέργειας θα ήταν αδύνατη η μαζική παραγωγή και η αποκορύφωση της μισθωτής εργασίας

Γι' αυτό το εσωτερικό ρήγμα είναι αναπόφευκτο και χρειάζεται το νέο παραδειγματικό μοντέλο της κοινωνικής Οικονομίας για βιώσιμο μέλλον.